

IŽANGA

Sveiki, aš esu Ogas Mandinas.

Kai kurie mano prisiminimai labai ryškūs. Ypač gerai prisimenu savo motiną, raudonplaukę airę. Ji svajojo, kad vieną dieną tapsiu rašytoju.

„Būsi ne šiaip rašytojas, o *didis* rašytojas!“ – vis kalbėdavo ji.

Patikėjau jos svajone, nors dauguma mano amžiaus vaikų nemėgsta, kai tėvai kaip nors ima planuoti jų ateitį. Idėja buvo graži... Garsus rašytojas. Taip! Mama pradėjo man skaityti visai rimtas knygas, kai dar nėjau į mokyklą, o aš parašydavau koki trumpą atseit apsakymuką ir duodavau jai įvertinti.

Vėliau, kai jau mokiausi vyresnėse klasėse, redagavau mokyklos laikraštį ir planavau studijuoti Misurio universitete, nes ten, kaip buvo sakoma, geriausiai visoje šalyje dėstė žurnalistiką.

Paskui motina mirė. Ji virtuvėje taisė man pietus ir staiga griuvo negyva. Buvo praėjusios šešios savaitės nuo dienos, kai baigiau mokyklą.

Sunku buvo susitaikyti su netektimi. Užuoat 1940-ųjų rudenį stojęs į universitetą, nuėjau dirbti į popieriaus gamyklą, o 1942-aisiais buvau pašauktas į karines oro pajėgas. Po metų jau pilotavau bombonešį *B-24 Liberator*. Karo metais iš viso atlikau trisdešimt du kovinius skrydžius į Vokietiją.

Pasibaigus karui, grįžau į Jungtines Valstijas ir iš karto pamačiau, kaip sunku rasti darbą buvusiems bombonešių pilotams, ypač jei jie baigę tik vidurinę. Kelis mėnesius blaškiausi, kol pagaliau įsidarbinau draudimo kompanijoje, o kiek vėliau vedžiau merginą, savo prieškarinių laikų draugę.

Kitą dešimtmetį gyvenome tarytum pragare – aš, ji ir likimo dovanota mūsų miela dukrytė. Kad ir kaip neriausi iš kailio steng-

damasis parduoti kuo daugiau draudimo polisų, mes sulig kiekviena diena vis giliau grimzdome į skolas. O aš ėmiau elgtis taip, kaip elgiasi daugelis gyvenimu nepatenkintų žmonių – pradėjau gerti.

Po sunkios darbo dienos vis užbėgdavau į barą. Ramindavau save, kad bent gurkšnelio tikrai nusipelniau. Paskui buvo du gurkšneliai, keturi, šeši... galų gale žmona negalėdama šito kentėti pasiėmė dukrelę ir išėjo.

Kitus dvejus metus prisimenu blankiai. Blaškiausi po šalį savo senučiu fordu, dirbau visokius darbus ir gėriau pigų vyną. Nusileidau į patį pragaro dugną.

Vieną atšiaurų ir nepamirštamą žiemos rytą Klivlende stabtelėjau prie apšiurusio lombardo ir vitrinoje pamačiau parduodamą pistoletą – tik 29 doleriai. Įkišau ranką kišenėn ir išsitraukiau tris banknotus po 10 dolerių (tai buvo visutėlis mano turtas). „Pagaliau problemos baigsis, – tariau sau. – Dar nusipirksiu šovinių, grįšiu į savo apgailėtiną kambariūkštį, įremsiu vamzdį į smilkinį... ir niekad daugiau veidrodyje neišvysiu to nevykėlio fizionomijos.“

Kas įvyko toliau, prisimenu neaiškiai. Dabar kartais juokaudamas sakau, kad man anuomet netgi neužteko drąsos susitvarkyti su savimi. Žodžiu, ginklo nenusipirkau... Krintant snaigėms, apsisukau ir nuėjau sau. Žingsniavau, kol atsidūriau viešojoje bibliotekoje. Iš lapkričio šalčio įsmukau į malonią šilumą.

Klaidžiojau tarp knygų ir pagaliau sustojau ties lentyna, kurioje buvo išrikiuoti darbai apie saviugdą ir motyvaciją. Išsirinkau kelis tomelius, susiradau skaitykloje vietą ir pradėjau ieškoti atsakymų į kelis rūpimus klausimus. Kur aš suklydau? Ar man gana vidurinio išsilavinimo? Ar dar galiu ko nors tikėtis? O kaip alkoholis? Gal dar ne vėlu mesti? O gal jau esu pasmerktas gyventi ašaringą nevykėlio gyvenimą?

Šis apsilankymas bibliotekoje buvo pirmasis iš daugelio... Skersai išilgai važinėdamas po šalį perskaičiau šimtus knygų apie sėkmę. Pamažu atjunkau nuo alkoholio. O kartą Konkordo miesto bibliotekoje paėmiau į rankas žinomą V. Klement Stouno kygą *Pozityvi nuostata ir sėkmė* (W. Clement Stone, *Success Through a Positive Mental Attitude*). Po to įvykio mano gyvenimas pasikeitė visiems laikams.

Stouno sėkmės filosofija man padarė nepaprastą įspūdį. Ypač atmintyje įstrigo teiginys, kad norėdami pasiekti didelį tikslą turime sumokėti atitinkamą kainą... Nusprendžiau šį žmogų rasti. Ant knygos viršelio buvo nurodyta, jog V. Klement Stounas yra vienos stambios draudimo kompanijos prezidentas. Kompanija vadinosi *Combined Insurance Company of America*. Kiek paieškojęs, Bostone radau jos filialą ir padaviau prašymą dėl darbo pardavimo skyriuje. Beveik tuo pat metu sutikau labai simpatiška moterį; ji, pasirodė, apie mane buvo kur kas geresnės nuomonės nei aš pats. Netrukus mes susituokėme, o Stouno kompanija mane, trisdešimt dvejų metų nevykėlį, priėmė į darbą. Tais pačiais metais mane paaukštino – ėmiau vadovauti draudikams, aptarnaujantiems didelę ir šaltą šiaurinę Meino valstijos dalį. Iš karto pasikviečiau į pagalbą būrį jaunų fermerių, mes visi persiėmėme Stouno filosofija ir pradėjome mušti kompanijos pardavimo rekordus.

Paskui pasiėmiau savaitę atostogų ir išsinuomojau spausdinimo mašinėlę. Širdyje *vis dar* buvo gyva svajonė tapti rašytoju. Aprašiau savo patirtį, kaip organizuoti draudimo veiklą žemės ūkio rajonuose, paskui kuo tvarkingiau rašinių perspausdinau ir išsiunčiau į centrinę kompanijos būstinę Čikagoje. Meldžiausi, kad ten kas nors galų gale suprastų, kokį talentą jie laiko nukišę į atokią Meino valstiją.

Ir jie suprato! Greitai aš, Betė ir mūsų neseniai gimęs sūnelis jau keliavome į Čikagą. Mane paskyrė į reklamos skyrių, o mano užduotis dabar buvo rašyti informacinius kompanijos biuletenius. Pagaliau... pagaliau galėjau *rašyti!*

Stounas leido nedidelį žurnalą *Success Unlimited* („Neribota sėkmė“) – jis buvo skirtas kompanijos darbuotojams ir akcininkams. Ir štai kai to leidinuko redaktorius išėjo į pensiją, aš gan išūliai pasisiūliau į jo vietą, nors apie žurnalų redaktoriaus darbą nieko nenutuokiau. O Stounas (mes jau buvome artimai susipažinę) ne tik patikėjo man šią užduotį – jis pavedė man atlikti misiją.

Turėjau iš kompanijos vidaus leidinio padaryti nacionalinį žurnalą. Man buvo duota visiška veiksmų laisvė, kad tik tas tikslas būtų pasiektas. Per kitą dešimtmetį redakcijos personalas išaugo

nuo dvejų iki šešiasdešimt dvejų darbuotojų, o mūsų žurnalo tiražas pasiekė ketvirtį milijono egzempliorių!

Praėjus keliems mėnesiams po to, kai tapau redaktoriumi, mums skubiai prireikė straipsnio naujam žurnalo numeriui. Kadangi buvau didelis golfo gerbėjas, tai sukurpiau rašinį apie garsų golfininką Beną Hoganą (Ben Hogan), tiksliau, apie tai, kaip jis atsigavo po automobilio avarijos ir nepaisydamas prognozių, kad negalės net vaikščioti, laimėjo atvirąjį šalies čempionatą!

Išspausdinau tą pasakojimą *Success Unlimited* žurnale... o tada prasidėjo! Netrukus gavau laišką iš vienos Niujorko leidyklos – tokį laišką, apie kokį dauguma rašytojų gali tik pasvajoti. Laiško autoriui esą labai patikęs mano straipsnis apie Hoganą ir jis tikis mano talentu. Žodžiu, jis pranešė, kad jei nutarčiau parašyti knygą, jo leidykla mielai ją išleistų. Prabėgo aštuoniolika mėnesių. Mes išleidome plonytę knygelę pavadinimu *Didžiausias pasaulio prekeivis*. Tada apie tokį Ogą Mandiną niekas nieko nežinojo. Knygelės tiražas buvo kuklus – 5000 egzempliorių, kiek atsimenu. Štai čia įsikišo likimas. *Prekeivį* perskaitė Ričardas Devosas (Richard DeVos), garsios *Amway* kompanijos įkūrėjas. Ir kalbėdamas kompanijos darbuotojų suvažiavime jis pasakė, kad tą knygelę, kurią parašė žmogus, įdomiu vardu Ogas Mandinas, vertėtų perskaityti visiems.

Ričardo Devoso rekomendacija knygą labai išgarsino. Leidykla pakartojo tiražą, paskui pakartojo dar kartą, paskui dar... Per dvejus metus buvo parduota 350 000 *Didžiausio pasaulio prekeivio* egzempliorių, ir tada *Bantam Books* leidykla nupirko iš manęs teisę leisti knygą minkštais viršeliais. Kai jie sumokėjo, net nepatikėjau, jog pasaulyje apskritai esama tiek pinigų.

Net dabar, kai nuo pirmojo knygos leidimo dienos prabėgo daugiau nei trisdešimt metų, *kas mėnesį* parduodama per 100 000 jos egzempliorių minkštais viršeliais!

Jau daug metų kas savaitę gaunu bent po šimtą laiškų, kuriuose skaitytojai dėkoja man už *Didžiausią pasaulio prekeivį*. Jie, be to, rašo, kaip ši knyga pakeitė ar netgi išgelbėjo jų gyvenimus. Nuostabu, kad man yra parašę nemažai garsių verslininkų, sportininkų ir pramogų industrijos atstovų. Atsakau į kiekvieną laišką,

tačiau jų autorių vardų, suprantama, neskelbiu – gerbiu žmonių privatumą.

Esu laimingas!

Mano mylimos mamos tarp gyvųjų nėra jau daugiau kaip pusę amžiaus. Jei yra rojus, tai man įdomu, ar ji mato dabar savo sūnų ir ar didžiuojasi jo sėkme. Tikiuosi, taip...

O dabar leiskite jums pristatyti...

Didžiausią pasaulio prekeivį

Og Mandino

I

Hafidas ilgai stovėjo priešais bronzinį veidrodį ir nušlifotuame metale tyrinėjo savo atvaizdą. „Tik akys liko jaunos“, – atsiduso, nusisuko ir neskubėdamas nužingsniavo marmurinėmis grindimis. Jis lėtai žengė pro juodojo onikso kolonas, kurios rėmė sidabru ir auksu puoštas lubas, sunkiai vilkdamas kojas pralingavo pro kipariso ir dramblio kaulo stalus.

Sienos buvo dekoruotos vėžlio kiauto papuošalais, puoštos brangakmeniais, aplink blizgėjo brokatas – puošyba buvo nepriekaištinga.

Bronziniuose induose rymojo palmės, šalia čiurleno gipsinių nimfų apsuptas fontanas, traukė akį gėlių vazos, puoštos brangakmeniais. Nė vienas Hafido rūmų svečias nebūtų suabejojęs, kad šeimininkas – be galo turtingas žmogus.

Hafidas praėjo pro vidinį sodą ir išžengė į sandėlį, kurio ilgis buvo gal penki šimtai žingsnių. Prie pat durų stoviniavo Erazmas, jo vyriausiasis išdininkas.

– Sveikinu jus, pone.

Hafidas linktelėjo ir toliau ėjo tylėdamas. Erazmas nusekė iš paskos, ji degino smalsumas, kodėl šeimininkas paskyrė susitikimą kaip tik čia.

Hafidas stabtelėjo pažiūrėti, kaip tarnai iškrauna prekes iš vežimų, neša jas vidun, deda ant stalų ir tikrina.

Čia buvo maišai su vilna ir linais, pergamento ritiniai, indai su medumi, statinaitės su aliejumi, kilimai ir stiklas, figos ir riešutai, ir balzamas, – viskas iš Mažosios Azijos; audiniai ir vaistai – iš Palmyros; gvazdikėliai, cinamonas ir brangieji akmenys – iš Arabijos; grūdai, papirusai, granitas, alebastras ir bazaltas – iš Egipto; gobelenai – iš Babilono; paveikslai – iš Romos, o iš Graikijos – statulos. Ore sklandė balzamų aromatas,